

# ARANYOSVIDÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT SZOMBATON.

## Kiadóhivatal:

Kiss József könyvkereskedése Piata Mihaiu Viteazul No. 41 (Főter), ahol a hirdetések is felvételnek. Telefon szám 34.

## Előfizetési ár:

Egész évre 48 Lei. — Negyed évre 12 Lei.  
Fél évre 24 Lei. — Egy szám ára 1 Lei.

## Szerkesztőség:

Turda—Torda, Piata Mihaiu Viteazul, Vallásszabadság-tér 35. sz. Telefon sz. 34. A lap szellemi részét illető közlemények hetenként legkésőbb csütörtök délig a szerkesztőség címére küldendők. Kéziratokat vissza nem adunk.

## Felelős szerkesztő:

DR. BARÓTHY ISTVÁN.

Földművelésügyi és államuradalmi miniszterium kolozsvári államtitkárság. Kerületi zootechnikai és állategészségügyi igazgatóság.

## Rendelet a kutyaadó felemeléséről.

A Kolozsvári Pasteur-intézet által gyűjtött statisztikai adatok alapján megállapítván, hogy a veszett avagy ily tekintetben gyanús kutyák által megmárt személyek száma napról-napra nő.

Tekintetbe véve azt a nagy veszedelmet, melyet a veszettség terjedése egy közegészségügy, mint a háziállat állomány által képviselt nemzetvagyon rovására jelent:

Kénytelenek vagyunk ezen inkonvenieneciák megszüntetésére a legerélyesebb rendszabályokhoz nyúlni.

Miután a nyugati államokban — hála az állategészségügyi rendőrség évtizedeken át következetesen és folytatólagosan alkalmazott preventív intézkedéseinek ez a járvány ismeretlen vagy legszálsabb ismétlődés nem ismeretlen.

És miután be van bizonyítva a tapasztalat révén, hogy a cél elérésére az egyetlen méltányos és nevelő hatású eszköz a kutya állomány csökkentése.

Egyetértően a belügy- és az egészségügyi államtitkársággal a következőket rendeljük el:

1. A megyei szabályrendeletekben előirt kutyaadót a gazdaságilag hasznos kutyákra vonatkozólag az előirt összeg háromszorosára, leiben számítva, a fényűzés céljából tartott kutyákra vonatkozólag pedig az előirt összeg harmincszorosára emeljük fel, ugyancsak leit. értve korona helyett.

2. Az említett szabályrendeletben szabályozott többi díjakat, mint aminők a sintérek által elfogott kutyák tartásdíja, a megölt kutyák után fizetendő díjak, pénzbüntetések stb. az előirt összeg tízszeresére emeljük fel, korona helyett leit számítva.

3. A hadsereg, csendőrség vagy rendőrség céljaira tartott kutyák, melyek a mulban az adó alól fel voltak mentve, ebben a kedvezményben csak akkor részesülnek, ha az illető katonai egység parancsnoksága, avagy a rendőrség vezetője részéről hivatalosan igazolva van és hogy azok idomítva, avagy idomítás alatt vannak.

4. Kihágást követ el és 500 tól 2000 lei-ig terjedő pénzbüntetéssel sújtatik:

Minden olyan személy, aki vendéglőbe, kávéházba, vagy más nyilvános helyre kutyát visz magával.

Ugyanezen büntetésben részesül az illető helyiség tulajdonosa (bérlője) is.

5. A kihágás ismételt elkövetése esetében az illető a szenvedett büntetésnek legalább is kétszeresével sújtatik.

6. A jelen rendelet ellen elkövetett minden kihágás fölött a 65000—1909. B. M. számú rendelet I. artikulációjában felsorolt közigazgatási hatóságok illetékesek.

7. A jelen rendelet 1921 január hó 1-én lép életbe, kivéve a 4. pontban foglalt rendelkezéseket, melyek a kolozsvári egységesítő bizottság hivatalos lapjában (Gazeta Oficiala a Comisiunei de Unificare din Cluj) való közzétételük napján lépnek életbe.

Kolozsvár, 1920 október hó 20.

Cristea T. s. k.

kerületi igazg.

Petrini s. k.

államtitkár.

## A színházról.

Dr. Baróthy Istvánné.

Be kellene fejeznem régebben megkezdett tárcámat — de — most nagyon aktuálisnak találom a színházról írni — egy nagyon kicsinyke kis észrevételt, ha meg nem bánthatom vele az igazán szimpatikus és tevékeny igazgatót. Ezt határozottan nem szeretném és nem akarom sincs. Igyekszem úgy megírni ezen „észrevételt”, hogy ebben csak a jó szándékot lássa az Igazgató és semmiesetre se más. Különben is hiszem, hogy ő izig-végig művész ember s tudja, hogy tulajdonképpen a kritika neveli a — művészt. Tehát ne lásson senki ezekben a sorokban támadást sem az igazgató, sem a művész társaság ellen, hisz hírneves nagy emberek, tudósok alávetik magukat a bírálatnak.

Mondjuk, illetve mondjam el tehát én is az én igen szerény véleményemet s ha érdemesnek tartja a Director ur megiszivlelni, úgy szivlelje meg. Mint említettem is, a critica neveli a színészt, s viszont a közönséget meg a tudomány, a művészet. Lehet egy darabnak a szerzője világhírű, ha megjátszva nincs úgy, hogy a már megalkotott mesterművet diadalra juttassa. A művész kezébe van letéve a darab sikere. Azok a darabok, a melyek itt előadva lettek, már mind keresztül estek a tűzpróbán — kritikán, tehát a darabban hiba nincs, csak a megjátszásban. Jó lenne ha az igen tisztelt Director ur szubrette szerepekben naivát (szendét) nem játszatna, mert ez hátránya a darabnak s nagy hátrány a művésznőre, mert míg a neki való szerepekben esetleg diadalokat aratna, addig a nem neki való szerepét nem megfelelően tölti be. Másodszor, komoly szép jeleneteket, csak hogy a karzatnak legyen min nevetni, teljesen kivételként eredetiségéből szintén nem tanácsos, mert a kik nem csak időtöltésből mennek a színházba, hanem a hasznost a kellemessel összekötni: szóval a darab szépségét élvezni akarják, — azokra nézve kissé kellemetlen. Azt hiszem, emlékszik Direktor ur egy criticára Novellinek bu-

dapesti vendégszereplése alkalmával, amely az olasz sajtót is bejárta s majdeem méltatlankodás volt hallható, hogy hogy lehetett Ermate Novellit, a dédelgetett olasz színészt úgy megkritizálni, mint azt Budapestten tették Shakespeare Othellojában. A critica körülbelül ilyen képen hangzott:

„Novelli Othelloban egy daltias tetiszetős alakot ad olyan fiatalos mozdulatokkal és érzéki szemvillogással, amely minden kétségen felül arra enged következtetni, hogy az ő mórjának a kéblét nemcsak a harctéren bevált hadfi jogos önérzete, hanem az ő külseje hódító voltának tudata is emeli. Ez hiba a Shakespeare Othelloja ellen, mert ezen a nyomon nem léphet föl a velencei tanács előtt e szavakkal, hogy „nem külsőmmel nyertem meg őt”; nem mondhatja el, hogy: „bennem az ifjúság leve kihalt” s későbbi tépelődései között sem hangzathatja az ő „hajlott korát”.

Novelli Othelloja nem győz meg a kábító szerek vádjá ellen tartott beszédével. Hiányzik abban a föllépés és az előadás egyszerűségének lekötő ereje. O színészes taglejtések és folytonos izgés-mozgás között elszavalja a Tanács előtt azt a beszédet, már ekkor azzal a hatással, hogy lobbanékony vérmérséke végzetessé válhatik arra, a kit élettársul rendelt melléje a sors. A Shakespeare Othellojának a lelke ekkor még felségesen nyugodt s általában véve a lobbanékonyagnak, az ő vérmérsékével semmi köze sincs. A Tanács előtt minden izében férfi áll, a kiról csak egy a bizonyos: az, hogy élete bármely percében tiszteletet parancsoló rokonszenves férfiasággal fogja megállni helyét s ha sújtani kell: félelmetes is lesz. A Novelli Othellojában nincs meg ez a rokonszenves vonás.

A Shakespeare Othelloja nem ismer külsőségeket. Ő benne a hűségnek nyoma sincs, sőt egyenesen megveti a csarangot és a esulogást. Mikor megtudja, hogy Desdemona atya bíróság elé akarja állítani őt, így elmélkedik: „Megvéd engem a lelkiismeretem és megvéd az, hogy a köztársaságé volt az életem”. Kikiált-hatnám még ugyan azt is, — a mit eddig nem tudnak az emberek — hogy a mórok királyi törzséből származom, de nem teszem, ehhez csak akkor fordulok, mikor majd becsület lesz a hivalgás”.

R tartiság tehát az, a hogy Novelli Othelloja a Tanács előtt viselkedik. Az ő előadásának, hangja nem ezt adja vissza, hogy „Beszéltem hőstetteimről és megnyertem a leányt”, hanem azt, hogy „beszéltem hőstetteimről, hogy megnyerjem a leányt”. A Shakespeare Othelloja nem a hódító szándékával járt az öreg Brabantió, házába. Szerette őt az öreg ur s gyakran meghívta őt magához, beszéltette vele és szívesen hallgatta harci tetteit s egyszer csak arra ébred Othello, hogy a ház fiatal

Hary & Szarka női és férfi Turda.  
divatáruháza

Farsangi ujdonságok érkeztek!

Mindenféle vas és fűszer áruk, legfinomabb tisztított petroleum, gép olajok, kenőcsök, legolesőbb árban kaphatók.

J. Eszényi cégnél.

Egy kivágott oldalú szekér eladó.  
Egy jó házból való fiu tanulónak felv.



leánya is csügg beszédén s hogy szíve egész melegevel mondatja el vele újra meg újra az ő haretéri megpróbáltatásait.

A tény az, hogy lényegében a leány vallotta meg elsősorban a szerelmét s erről kell Othellónak a kábitó szerek vádja ellen való védekezésül nyilvánosan beszámolnia. Férfira kényes feladat, mert nehezen kerülheti el a hivalgás színezetét s nehezen azt, hogy ne érintse gyöngéd érzésében a nő. Ebben az esetben, ez a nyilvános vallomástétel mindkettőjükre nézve emelő. Az férfi így beszél: „En nem merem volna gondolni se rá. Hajlott koru és fekete ragyok s nincs meg bennem a simaszavu embernek behizelgő modora“. A leány viszhangja meg ez: „Az én szememben mindez nem tűnt fel fogyatéknak, az én szívemet az ő életének folytonos halálveszedelme, ragadta meg, én az ő lelke színében láttam az arcát“.

Teljesen életből vett s ma is beváló vonás, hogy az érzéssel tele érintetlen lélek, fogékony a meglett férfi lelki kiválóságaira s hogy első megnyilatkozásában nem ismer conventionális formásokat. Így szólalt meg sorrendre tekintet nélkül a Desdemona szíve is, O hellót meg — a mint ő maga mondja az a lélekjóságra valló részvételtjes érzés kötötte le, a mellyel balsorsa történetének előadását kísértte a leány. Ezt adja ő elő a szerénység védekezésének egyszerű hangján a Tanács előtt. A Novelli Othellójának más volt a tenorja. Hallottátok a mit mondtam! Nyilvánvaló, hogy meg kellett nyernem őt. Ez hangzott ki belőle.“

Ezen a nyomon haladt ő a katasztrófába vivő kétségei közt is. Nem a fájdalom jutott érvényre azokban, hanem a bosszu vágy. Nem a szerető szívnek az a tépelődése, hogy elveszté azt, a mi rá nézve az életet jelentette, hanem a visszatorlásnak ingere

Szóval Novelli egész Othello alakítása merőben eltért a nagy Shakespeare Othellójától.

Novelli előtt olvasták a másnap megjelent bírálatot — megütközve hallgatta; az egész olasz sajtót foglalkoztatta az eset — s a méliatánkodás hangja zúgott fel a művészet, a lyra hazájában, pedig a criticának igaza volt.

Olyan értelmes — és művészete tolmácsolására annyi belsőleg értékes és külsőleg is többszörös eszközzel rendelkező művésznek mint Novelli, minden esetre megvan a joga, hogy a mesterek alkotásait az ő művészete erejével megjavítsa s hogy csillogó játékaival akár a képtelen jellemet is az elfogadhatóság színében tüntesse elő; de már a mi Shakespeare-t illeti: Shakespeare megkövetelheti azt, hogy a szelleme szerint tolmácsolják az alkotásait. Így van ez bizony; a nagy művésznek is meg kellett hajolni a bírálat előtt s Novelli meg is tette, későbbi Shakespeare alakításai gyönyörűek voltak a „Venecei kalmár“-t elejétől végig, a „művészi egész“-nek összhangzó hatásával játszotta. Egyszer majd többet erről, hogy lássa az olvasó, hogy a bírálat mit ért el mennyivel másként hangzott az a „Venecei kalmárnál“.

A tordai szintársulatnál is, ha több gond lesz fordítva a szerepkiosztásnál, hogy mindenki a tehetségének megfelelő részt kapja, ha kevesebb rögtönzés lesz s ha az igen tisztelt Direktor ur figyelemmel lesz arra, hogy Tordának sok és lelkes közönsége van s nem csak a karzat, akkor sok telt ház előtt fog játszani a művész gárda.

A „Cornevillei harangok“-ba is hiba csuszott, komoly szép jelenetnél csak a karzatra voltak tekintettel. — A „Szere-

lem vására“ Szakács Bözsevel kívánni valót hagyott maga után. Szakács Bözse nem drámai tehetség, a drámai kitörések nál inkább prózai volt — szóval hidegen hagyta a nézőt akkor is, mikor legjobban hatni kellett volna. — A kik látták Borbély Lilyt az összehasonlításnál oda concludáltak, hogy kár volt őt távozni engedni, sok telt házat vonzott volna ő — s ez a mérlegat helyre billentette volna az anyagiak terén is.

Tordának — mint emlitém — sok a lelkes közönsége és sok az intelligentiája, megérdemli a fáradságot és az áldozatot, hogy ő is áldozhasson.

### Kórágyon.

Beteg vagyok... fekszem kórágyamon.  
A lélek szánya, érzem, béna lett; —  
A halál — hasztalan tiltakozom —  
Rút csontkozóval felém integet.

Te váz! Bármint akarod porrá omlanom,  
S hogy keblemben szűnjön az érzet:  
Az élet-kezd még pirkad arcomon,  
S talán megtudok küzdeni veled...

Oh lesz idő még, hogy jöjjön a vég,  
Mikor a szív vulkánként majd kiég,  
És nem csörög ott érzelem patakja.

Akkor legyen az elmulásom napja!...  
... A lélek szálljon aztán csillagok felé,  
S sirom a Hold ezüsttel hincse bé.

Nagy Albert.

### Innen-Onnan.

BUCHAREST. A román kormány egy nterjában kijelentette, hogy Románia és Oroszország zavartalan és békés szomszédi viszonyban akar élni egymással. Szinovjev biztosította a román kormányt a szovjet kormány békés szándékáról.

A rigai lengyel megbízott kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy az orosz-lengyel békét a közeli napokban aláírják.

A Newyork—World tudósítója beszélgetést folytatott Vilmos német exczászárral aki kijelentette, hogy reméli, hamarosan visszakerül a német trónra.

Mezopotámiában nagyarányú lázadások törtek ki, a mohamedán lakosság uylit felkelésben az angol uralom ellen.

A görög nemzetgyűlést Konstantin király trónbeszéddel nyitotta meg. Beszédében üdvözölte a szerb—görög szövetséget, amely hivatva van arra, hogy a Balkán békéjét biztosítsa.

Bécsből jelentik: Colorado József Grófot és feleségét nagyarányú szélhámosságok miatt letartóztatták.

Maxim Gorkij, akit a szovjet kormány felügyelet alá helyezett, elhagyja Oroszországot.

A magyar-lengyel gazdasági tárgyalások serényen folynak, s Magyarország élelmiszereket — Lengyelország butort, fát és fagyártmányokat szállít. Rövidesen a technikai akadályok is megszűnnek.

### Színház.

#### Az elmúlt hét:

Csütörtökön este a „Sztambul rozsája“ operette ment szép sikerrel. F. Csók Vilma és Takács Antal szép összejátékukkal, szebbnél szebb énekszámokkal tökéletessé tették az előadást. Takács Antal különösen jó volt ebben a szerepben. A második felvonásban pedig finom játékkal lejátszott „erkély-jelenet“ F. Csók Vilma és Takács legszebb sikerei közé tartoznak. Kedves volt „Midili“ szerepében Benes Tusi, a közönség kedvelt kis táncosnője, aki partnerével a szintén kiváló táncos Gaál Sándorral igen sok tapsot kaptak. Kisebb szerepeikben jók voltak Légrády és Szigety.

Pénteken este a B. Buchbinder és A. Schönfeld bájos operettjének a „Marsa katonája“ nak volt bemutatója. A darab maga is elég tartalmatlan és nem is a legszerencsésebb szerepkiosztással ment, ami az egész előadás folyamán érezhető is volt, különösen pedig az első felvonás tercettjében. De az ügyesen beállított táncduettek — a szép muzsika, sikerrel vitték a darabot. Benes Tusi és Szécsy Nándor „kis dobos“ dobos duettje szünni nem akaró tapsokat kapott, az utolsó felvonásban pedig F. Csók Vilma és Szécsy páros jelenetét 5-6-szor ismételni kellett. Nem hagyhatjuk azonban figyelmen kívül Szécsy kissé erős túlzásait, a kik egy művésznél nem helyén valók. H. Szentmiklóssy Böske prózai szerepekben több sikerrel játszik, amint láttuk a „Törté“-ben. Légrádyak egyik legjobb alakítása volt a „ballet mester“, amelyben kiváló tehetségének adta ismét tanuját. Takács Antal nem a legsikerültebben játszott.

Szombaton este a „Sulamith“ héber opera került színpadra a címszerepben F. Csók Vilmaival, aki mint rendező most is szép játékokat nyújtott. „Absolon“ szerepében Takács játéka bizonyos lehangoltság volt érezhető. Igen szép volt a harmadik képbén Benes Tusi finom könnyed mozdulatokkal lejtett fátyoltánc, ami zúgó tapsot is váltott ki. Fehér Imre, Légrády, Harmath, a 3 kétfő szerepében igen ügyes alakítást produkáltak. Igen jó volt Szigeti a „Mánasch“-ja és ügyesen mozgott Szécsy mint „Zingitang“.

Vasárnap este „Rinaldó gróf“ előadása volt. A darab igen jó előadásban ment. F. Csók Vilma, Benes Tusi, Légrády, Takács, Gál a szokott jók voltak. A darab telt házat vonzott. Nagyon sikerültek voltak Légrády aktuális cupléi.

Hétfőn este 3-szor került színpadra a „Szerelem vására“ Laviniát ezuttal Szakács Böske, a közönség régi kedvence ismerőse játszotta telt ház mellett. Tehetséget kemény próbára tette ez a nehéz darab, aminek hozzájárul az a körülmény, hogy nem régen Borbély Lilyől, ettől a kiváló színésznőtől már két ízben látta a közönség a darabot. Szakács Böske mégis szép módon álló játékaival, teljesen egyéni fel-fogásával és alakításával, mindvégig élvezetessé tette a már ismert darabot. Alandó játék mellett drámai tehetsége tökéletesen kifejlődne. A darab a többiekben a régi kiosztással ment és partnernek Stella Gidának Cadillacja most is a régi megkapó közvetlenséggel lejátszott volt.

Kedden este a „Marsa katonája“ ment a régi szereposztással.

Szerdán este a Lengyelt Menyhért kiváló drámája a „Taitun“ ment. Elismeréssel kell adózni Fehér Imre színigazgatónak, aki semmi költséget nem kímélve igen szép kiállításban hozta a darabot, a mi a mai viszonyok között vidéki színháznál szinte lehetetlenség számba megy.

Megérkezett nagyobb mennyiségű új gázcső, vízvezetéki ólomcső, villanyanyag és villanyegő jutányos árban gyorsan szerelések vállaltatnak

**GOTHE DEZSŐ**

műszaki vállalkozó  
Turda Piata M. Viteazul 13. sz.



A szép japán kimonók, az izlősen beállított japán — teázó — a megfelelő diszletek mind kellő izlőssel beállítva a legszébb benyomást keltették. A darab maga igen jó előadásban ment. Tokeramot Fehér Imre játszotta szerepének megfelelő művészetrel s játékában a simulékony modoru japán, aki temperamentumát csak egy pillanatra veszíti el, a legsikerültebben alakította. Partnere Harmathy Joly volt, aki szép készültségű játékaival, helyes szerep felfogásával Kerner Ilona szerepét megfelelően vitte. Határozott hadadás észlelhető játékán, ami nagy ambícióra enged következtetni. Stella Gida Lindner író szerepében a legszebb alakítása egyikét nyújtotta. Minden tekintetben kifogástalan volt, szerepét jól tudta és helyesen fogta fel. Amit Stellától vártunk ebben a szerepben, azt meg is adta: Gáll, Kovács, Harmath, Szécsy játéka szépen simulat a jó előadáshoz és kifogásolni való rajtuk nem volt. Botos Blanka Benes Tusi betegsége folytán hirtelen beugrott Hannel Teri szerepében s tekintve a pár órai idő készültséget megfelelő volt.

Fehér Imre igazgató az eddigiek alapján itélve a közönségnek minden tekintetben igyekszik — a körülményekhez képest — a legjobbat nyújtani és amint a velem folytatott beszélgetéséből kivettem továbbra is csak az a cél fog előtte lebegni, hogy a közönség szeretetét — bár óriási anyagi áldozatokkal és nehézségekkel küzdve — de megtartsa. És a közönség szeretettel is veszi körül az agilis igazgatót és derék társulatát és méltán is. Vannak, akik más szemüvegen nézik a „Színház“ helyzetét de ez a színházi helyzet nem helyes ismeréséből ered, mert Fehér Imre szintársulata mindent nyújt, amit egy teljesen magára utalt és anyagi zavarokkal küzdő vidéki szintársulat nyújthat.

— **A színházi iroda jelentése:** A jövő heti műsor sokat ígérő. Kiemeljük a hétfőn (17-én) színe kerülő „Vasgyáros“, melynek fő női szerepében Cserben Szakács Bözse fogjuk látni vendégként, már magában ez a tény is biztosítja az est sikerét. Kedden (18-án) a román vizkereszt előestéje megünnepléséért előadást nem tartanak. Szerdán (19-én) Dumas nagyhatású drámáját a „Kamiliás hölgy“ et elevenítik fel, nagy gondnal készülnek is az előadásra. Csütörtökön (20-án) „Cornevillei harangok“ és pénteken (21-én) „Vig özvegy“ kerülnek színe. Cseöregh Jenő a kassai nemzeti színház ünnepeit tenoristájának e két esti vendégszereplésével, (rendes helyárrakkal). Szombaton 22-én) minden más színpadot megelőzően itt először színe hozzák Földes Imre „A lányom“ című kedves vígjátékát. Mindezeket összegezve úgy találjuk, hogy a jövő héten is gondoskodik a directió arról, hogy műpártoló közönségünknek kellemes estéket szerezzen.

#### A jövő hét műsora:

Szombaton: Nagyszabású művész est (teljesen új műsorral)

Vasárnap d. u. 4 órakor: „Bor“ e, színmű.

Este: „Gül Baba“ operette.

Hétfőn: „Vasgyáros“ dráma. Szakács Bözse felléptével.

Kedden: Nincs előadás.

Szerdán: „A Kamiliás hölgy“ dráma.

Csütörtökön: „A Cornevillei harangok“ operette.

Pénteken: „Vig özvegy“ operette

Cseöregh Jenő felléptével.

Szombaton: „A lányom“ vígjáték. Nagy ujdonság. Minden erdélyi és bánáti színházat megelőzve. Itt először!

## HIREK

— **Dr. Muresian volt klinikai orvos** rendel Str. Dr. Joan Rațiu (volt Jósika Miklós utca) Nr. 71. (szemben a polg. leányiskolával.)

— **Érvényesek az arcképes igazolványok.** A C. F. R. üzletvezetőségei rendeletet kaptak, amolynek értelmében az összes 1920 évre érvényes arcképes igazolványok és kedvezményes utazási igazolványok további érvényesítés nélkül 1921. március 31-ig használhatók.

— **Megkegyelmeztek a határaitelt népbiztosoknak.** A magyar kormány a 4 halálra ítelt népbiztosnak, Bokányi Dezsőnek, Vántus Károlynak, Haubrich Józsefnek és Agoston Péternek megkegyelmezett.

— **Kiszakított sorok egy levélből.** Az állami nyugdíjas tisztviselőket bizonyára nagyban fogják érdekelni azok a sorok, amelyek Harmath Domokosnak, lapunk igaz barátjának egy hozzám intézett kedves leveléből vannak kivéve, és amely sorok a következők: „Ajánlom az „Infratirea“ című román lap jan. 4 ik 121 számában megjelent azon közleményt, mely a jan. 1-én tartott azon minisztertanácsi határozatról szól, mely a nyugdíjasok ügyével foglalkozott és a melylyel elhatározta, hogy az erdélyi nyugdíjas tisztviselők az okiráltságbeliekkel egyenlő állományba helyeztetnek és aszerint fogják fizetni.“ (n)

— **A Cluj pénzügyi államtitkárságnak** 34422—920. pres. számú rendelete alapján a bronz, nikel és vas aprópénz továbbra is forgalomban marad és mindenki köteles elfogadni 1:2 arányban, vagyis 2 fill. 1 bani, 10 fill. 5 bani és 20 fill. 10 banii. Turda la 10 Januarie 1920. POP, s. director de finanțe.

— **Fölkérjük a nemesszervi közönséget,** hogy özv. Rákosi Árpád né hárfásasszony részére, ki jelenleg súlyos beteg fekszik, lapunk szerkesztőségében adakozni sziveskedjék, minél több lesz az adomány, annál inkább enyhítünk sorsán.

— **Ebzárlat** Kóbor veszett kutyák garázdálkodása miatt 90 napos ebzárlat lett elrendelve.

— **A villanykörtéket a városi villamosmü vezetékéről** ismét nagy arányban lopkodják, s miáltal a vérsngk igen nagy károkat okoznak. Felhívjuk az államrendőrség figyelmét ezekre és az ismeretlen tettesekre.

Budapestről jelentik: Eszterházy Pál herceg a Magyar Tudományos Akademiának egy negyed millió koronát adományozott azzal, hogy annak kamataiból az Akadémia tudományos műveket jutalmazzon.

— **Ügyes fiu** ki négy közép osztályt végzett tanulónak felvétetik. Keresztes G. könyvkötészetébe.

— **Cimbszó** jó karban levő szép hangú eladó. Étekezhetni Füssy J. könyvkereskedésében.

— **Egy kitűnő, jó hangú, páncélszerkezetű** panino eladó. Megtekinthető a színháznál.

— **Hulladék papir tüzgyújtásra** eladó zsák számra Füssy J. könyvnyomdájában.

**Ha oleson és jól akarunk főzni** vegyünk Dr. Szenpéteriné féle **Szakácskönyvet**, mely szakácskönyv tartalmazza az összes zöldségféle és más ételeket, valamint a befőzési dolgokat, kapható Füssy József könyvkereskedésében.

## KÖZGAZDASÁG

A Torda-aranyos vármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közleményei.

Rovatvezető: Nagy József.

— **Meghívó.** A Torda-Aranyos Vármegyei Gazdasági Egyesület Igazgató választmánya folyó évi február hó 2-án (kedden) d. u. 2 órakor ülést tart a Gazdasági Egyesület titkári hivatalában (Főtér 31. sz. I. em.), melyre az Igazgató választmány tagjait tisztelettel meghívja. Turda, 1921. január 15. Az Elnökség.

— **Az új földreform törvénytervezet.** Az agrárreform törvénytervezet előkészítésére kiküldött bizottság által kidolgozott és a karácsonyi szünet után parlamenti tárgyalás alá kerülő erdélyi földreformtörvény a kormányzótanács rendelettörvényének számos intézkedését lényegesen megváltoztatja.

A középbirtokok fenntartásáról igyekszik gondoskodni a tervezet a midőn a saját kezelésű birtokoknál a megtartható maximumot 200 300 és 500 k. holdban állapítja meg, aszerint, hogy a földre való igényjogosultak milyen számban vannak jelen.

A nagybirtokok közgazdasági szerepét igyekszik méltányolni, a midőn a minta ipari, növénynevelő stb. gazdaságok kisajátítás alól való mentesítésére alkalmat nyújt. E mentesítő mérvre nézve a tervezett határozott intézkedést nem tartalmaz, de mint értesülünk, e célokra 1000 kat. hold kiterjedésű birtokok alakítását tervezik és pedig a különböző állásokok szerint számra nézve huszonötötől százig az egész elszakadt területre.

A kisajátítás mérvének lefelé való korlátozásban azonban a törvénytervezet sem igen ismer határt, amennyiben szerinte szükség esetén 50 k. holdig sőt egy pár esetben azon alul is lehet menni a kisajátításban.

A kisajátítási ár megállapítása alapjául továbbra is az 1913 évi ár szolgálna, de amennyiben ez a jelenlegi forgalmi árakkal szemben túlnagy különbséget jelentene, megváltoztatható. Ez a kérdés különben meglehetősen nyitottan marad s így előreláthatólag a parlamentben változtatást fog szenvedni.

A végrehajtási részre vonatkozólag sincsenek még végleges megállapodások és e kérdésben a bizottságban meglehetősen eltérők a vélemények.

A mint értesülünk, a törvénytervezet teljes összeállítását után kinyomtatva kerül nyilvánosságra, ekkor annak összes részleteit kidolgozva megismerhetjük s ennek alapján a kérdésre visszatérünk.

— **Megérkezett a „Méhészgazdák Zsebnaptára“** az 1921 iki évre, Gál Imre méhészeti felügyelő szerkesztésében. E tartalmas szaknaptár iránt eddig is nagy érdeklődés nyilvánult meg. A naptári részen kívül tartalmazza az egész évi teendőket a méhesben, szakkérdésekben nyújt felvilágosítást stb. Mig a megrendeléseken felüli csekély készlet tart kaphatók Füssy, Kiss papírüzleteiben és a d. e. órák alatt a gazdasági egyesület titkári hivatalában.

— **Alkalmazást nyerhet egy jó családból való munkaképes fiu,** ki a kertészeti munkákat kedveli, a gazdasági egyelet kertészeti telepén mint kertész inas. Érdeklődők forduljanak felvilágosításért Veress János egyeleti kertészhez a kertészeti telepén Martalya dűllő.

**Szesz, likör és rum már 1 litertől feljebb bármily mennyiségben a legolcsobban kapható**

az **Ipari, Mezőgazdasági és Kereskedelmi r.-t.- gyári raktárában,**

Piata Mihailu Viteazul No. 30. udvarban volt Mészárosok vendéglője).



— Gazdaságban állást keres több évi gyakorlattal bíró, gazdasági és kertészeti tanfolyamot végzett tanító Cime megtudható a titkári hivatalban. Főtér 31. I. em. **Eladó.** Teljesen új kalmár rosta és triór.

### Kiadó FÜSSY JÓZSEF

#### APRÓ HIRDETÉSEK.

**Eladó** 1 szalon garnitur, konyha berendezés és egy szoba gőzfürdő olcsó áron. Értekezni özv. Szász Józsefnél Főtér 43 sz.

**Perfekt szakácsnő** ajánlkozik, esetleg házvezetőnek is. Málnás családok bizonyítványokkal rendelkezik. Cim: Nagy Lilla Felső ligat sor 8. szám.

**25 év óta fennálló,** jó hírnévnek örvendő „disz, templom, szoba és cimfestő, mázoló műhelyemet“ a n. é. helyi és vidéki közönség szíves figyelmébe ajánlom. Freund Zsigmond festő Turda, Str. Dr. Ioan Ratiu (Jósika-utca) 21 sz. (Saját ház.)

**Cséplőgép tömítéshez** való papírlemez bármily vastagságba ugyancsak cséplési-bárca könyv kapható Füssy J. könyvkereskedésében.

**Tűzifa** waggontételekben megrendelhető Polonyi Sándornál.

**Bélyegzőket** gyors, pontos és izléses kivitelben készít B. Weiszberger bélyegzőgyártó Szászsebes, Petri-u. 3. sz. Rendeléseket felvesz a gyár részére Füssy J. könyvkereskedése Torda.

#### Pályázati hirdetés.

A tordai új izr. templom belső és külső vakolati munkáira pályázatot hirdetünk, fentartva magunknak azon jogot, hogy a pályázók közül szabadon választ-hassunk. Rajzok és árajánlati űrlapok Lengyel Samu okl. mérnök Főtéri irodájában kaphatók. Ugyanide adandók be a zárt ajánlatok f. hó 21 ig.

Tordai Izr. Templomépítő Bizottság.

Francia rendszerű, — quarzit

### Malomkövek

előnyös áron, minden nagyságban megrendelhetők

Luka Gyula

keresk. ügynökségénél.

### ELADÓ!

Kézi  
hajtásos

### olajprés,

2 drb pergélő üsttel és magtörővel, olcsó áron

Luka Gyula

keresk. ügynökségénél.

„HERMES“ hirdetés 3357.

### Pénzátutalásokat

minden országba a hivatalos devizakurzus szerint legelőnyösebben

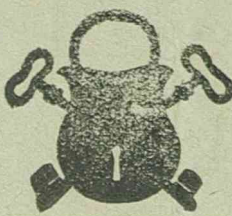
### Horváth László

bank és kereskedelmi irodája Nagyszében, Sporer-utca 9. intéz el Sörgözy cím: Hor-bank. — Kérem a címet feljegyezni, mert a hirdetés többet nem jelenik meg.

### Értesítés.

Ez uton is értesitem a t. közönséget, hogy víz, villany, gáz, szerelési és géplakatos műhelyemet megszüntettem és **Török műszaki vállalatához** mint **művezető** beléptem, ahol továbbra is ismert jó és pontos munkámmal fogok a t. közönség szolgálatára állani.

Forró Gábor



## MÁRK

lakatos és szerelő főtér 30. Szerel gáz, víz, villanyt. Új gáz, vízszelvény csövek és más szerelési cikkek állandóan raktáron.

### A. Tacuescu

uri és női cipész Turda Str. Ratiu 86. sz.

Etvállal mindennemű férfi és női valamint gyermek cipőket varva és szegelve, Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

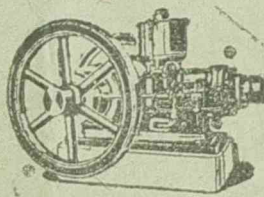
Mégis csak a legjobbak és legolcsóbbak a

### Frenkel Márton

cipésmester saját készítményű

### cipői!

Férfi, női sevró vagy box cipő 280 leitől. Megérkeztek a híres Poper cipők.



### Olcsó gázberendezések.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy állandóan raktáron új **gázcsöveim** vannak és a legolcsóbb berendezéseket bírok készíteni, esetleg kedvezményes áron let fizetésre) Azonkívül készítek **víz és villany berendezéseket** minden néven nevezendő **lakatos áru dolgokat** újakat rendelések után **azonnal** eszközlöm ezekben a braucokba javításokat is elvállalok. Saját vezetésem alatt készülnek el költségcsökkentés és rajzokat ingyen készítek. Szíves megrendelésüket kérem. Teljes tisztelettel

### Ferdéan Simon

Lakatos és szerelő vállalkozó Erzsébet szálloda udvarán.

Ugyanitt eladó egy sómalom, szij vagy kézhajtásra, egy 5ös számú Verthein kassza, egy szép kétstűs és víz üsttel sparthely.

### Karsai Sándor

szerelő. Műhely Piata Mihai Viteazul No. 44. (Főtér.) Frenkel ház.

Etvállal központi fűtés víz és villany szerelést és minden e szakmába vágó más munkát is a legpontosabb kivitelben és legjutányosabb áron.

### A Sós gőzfürdőben

1921 január 1-től új beosztás!

Gőz férfiaknak: Szombaton délután Vasárnap egész n. Kedd délelőtt.  
Gőz nőknek: Hétfőn egész nap Kedd délután

### Kádfürdő:

ugy férfiaknak, mint nőknek nyitott gőznapokon egész nap este 7 ig gőz is kád is

### Árak:

Személyjegy 8 lei. — Csoportjegy 70 lei. Régi csoportjegy utánfizetés 2 lei.

Tisztelettel

A fürdőigazgatóság.

## Uj üzlet!

Ujjonnan megnyilt **divat, rövid és rövidáru üzletben** jutányos áron beszerezhető áruimra a n. é. közönség figyelmét felhívom.

Szíves pártfogást kér

### Nagy Albert

Turda, Piata M. Vit. Főtér 44.

## LUKA GYULA

kereskedelmi ügynöksége.

Turda, Str. Saguna (Deák-tér Fapiac 8.)

**Etvállal:** ingatlanok (föld, ház stb.) adás-vételének, bérletének; ingók (gépek, butorok, stb.) adás-vételének közveitására vonatkozó megbízásokat; valamint anyagok árucikkek beszerzésére és mindennemű kereskedelmi ügyletre vonatkozó egyéb megbízásokat is. Megbízásokat gyorsan, lelkiismeretes pontossággal és titoktartás mellett fogantatosít.

**Eladó:** Házak: Avram J. (Jókai) u. 71 sz. 4 szoba, konyha, kamra, mellékhelyiségek, gyönyörű gyümölcsös (gáz, víz, villany). — Ugyanott 73 szám két szoba, konyha (gáz, víz) jutányos ár. — Szaniszló u. 6-8 sz. 2 szoba, konyha, kamra, (gáz, víz, villany) piac közelében. (Gal. Ferdinand (Egyházfalva u.) 28. sz. házastelek (gáz, víz, villany) emeletes műhelyhelyiség, raktárnak is nagyon alkalmas. — Rákos u. Gimnázium közelében, házastelek, nagy kerttel. — Marosujvár fürdőtelepen modern urasági villa gyönyörű park közepén penzióknak kiválóan alkalmas 6 szoba, konyha, kamra, berendezett fürdőszoba, parket vízvezeték stb. előnös fizetési feltétel mellett. — Szőlők és gyümölcsösök: Csillagmálliban gyönyörűen beállított termőszőlő (cirka 4000 tő) és gyümölcsös. Alkalmi vétel. Martalján egynegyed hold gyümölcsös olcsó áron. Sósban cirka 1 és fél hold szőlőhely és gyümölcsös. Megrendelhető Prima minőségű kocsik kenőcs, tavott kenőcs (Kizárólagos gyári képv.) Prima lenolajkence.

### Tordai Kereskedelmi

Részvénytársaság

TURDA.

Piata Mihai Viteazul 49. (Főtér.) (a várm. tákp. e. t. épületében)

Mindenféle fűszer és gyarmatárú, petroleum, benziu és nyersolaj a legelőnyösebb árak és feltételek mellett bármikor kapható, waggontételekben is Kitűnő minőségi faj- és asztali borok nagy választékban.

Kizárólag csak kereskedők lesznek kiszolgálva.

Censurat G. Ratiu